

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 43 (7373)

ПАНЯДЗЕЛАК, 4 МАЯ

1942 г.

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ

1 мая 1942 года

№ 130

г. Москва

Таварыши чырвонаармейцы і чырвонафлотцы, камандзіры і палітраздатнікі, партызаны і партызанкі, рабочыя і работніцы, сяляне і сялянкі, людзі інтэлігентнай працы, браты і сёстры па той бок фронта ў тылу нямецка-фашистскіх войск, часова падпушчыя пад іга нямецкіх прыгнітальнікаў!

Ад імя Совецкага Урада і нашай большэвіцкай партыі вітаю і віншую вас з днём 1 Мая!

Таварыши! Народы нашай краіны сустракаюць у гэтым годзе міжнародны дзень 1 Мая ў abstanoўцы айчынай вайны супроць нямецка-фашистскіх захопнікаў. Вайна наўкала сваю пячаць на ўсе бакі нашага жыцця. Яна наўкала пячаць таксама на сёнейшні дзень, на свята 1 Мая. Працоўныя нашай краіны, улічваючы ваенную abstanoўку, адмовіліся ад святочнага адпачынку— для таго, каб правесці сёнейшні зень у напружанай працы на абарону нашай радзімы. Жывучы адзіным жыццём з байкамі нашага фронта, яны ператварылі свята 1 Мая ў дзень працы і барацьбы— для таго, каб аказаць фронту найбольшую дапамогу і даць яму пабольш вітовак, куляметаў, гармат, мінамётаў, танкаў, самалётаў, боепрыпасаў, хлеба, мяса, рыбы, гародніны.

Гэта азначае, што фронт і тыл прадстаўляюць у нас адзіны і непадзельны баявы лагер, гатовы перамагчы любыя цяжкасці на шляху да перамогі над ворагам.

Таварыши! Больш двух год прайшло з таго часу, як нямецка-фашистскія захопнікі ўзягнулі Еўропу ў бяздонне вайны, пакарылі свабодалюбівія краіны кантынента Еўропы — Францыю, Нарвегію, Данію, Бельгію, Галандыю, Чэхаславакію, Польшу, Югаславію, Грэцыю, — і смокчуць з іх кроў для ўзбагачэння прамецкіх банкіраў. Больш дзесяці месяцаў прайшло з таго часу, як нямецка-фашистскія захопнікі подла і вераломна напалі на нашу краіну, грабяць і спусташаць нашы сёлы і гарады, гвалтуюць і забіваюць мінасельніцтва Эстоніі, Латвіі, Літвы, Беларусі, Украіны, Малдавії. Больш дзесяці месяцаў прайшло, як народы нашай краіны вядуць айчынную вайну супроць азярэлага ворага, адстайваючы чэсць і свабоду чайі радзімы. За гэты прамежак часу мы мелі магчымасць даволі добра прыглядзеца да нямецкіх фашистаў, зразумець іх сапраўдныя намеры, пазнаць іх сапраўдныя твары, пазнайце не на аснове славесных заяў, на аснове вопыту вайны, на аснове агульнавядомых фактаў.

Хто, яны, нашы ворагі, нямецкія фашисты? Што гэта за людзі? Чаму вони нас на гэты конт вонти?

Гавораць, што нямецкія фашисты з'яўляюцца нацыяналістамі, якія

аберагаюць цэласць і незалежнасць культуры, якія вядуць вайну за рас-Германіі ад нападу з боку іншых паўсюдзянне гэтай культуры ў ін-дзяржаў. Гэта, вядома, хлусня. Толькі ашуканцы могуць сцвярджаць, што Нарвегія, Данія, Бельгія, Галандыя, Грэцыя, Совецкі Саюз і іншыя свабодалюбівія краіны пасяглі на цэласць і незалежнасць Германіі. У сапраўднасці нямецкія фашисты з'яўляюцца не нацыяналістамі, а імперыялістамі, якія захопліваюць чужыя краіны і смокчуць з іх кроў для таго, каб узбагацісь нямецкіх банкіраў і плутакратаў. Геринг, глава нямецкіх фашистаў, сам з'яўляеца, як вядома, адным з першых банкіраў і плутакратаў, які эксплаатуе дзесяткі заводаў і фабрык. Гітлер, Гебельс, Рыбентроп, Гімлер і іншыя пра-віцэлі цяперашніх Германіі з'яўляюцца

сабакамі на ланцугу нямецкіх банкіраў, якія ставяць інтарэсы апошніх вышэй усіх іншых інтарэсаў.

Нямецкая армія з'яўляеца ў руках гэтых паноў сляпой зброяй, закліканай праліваць сваю і чужую кроў і калечыць сябе і другіх не для інтарэсаў Германіі, а для ўзбагачэння нямецкіх банкіраў і плутакратаў.

Так гаворыць водзіць вайны.

Гавораць, што нямецкія фашисты з'яўляюцца нацыяналістамі, якія стараются абараніць інтарэсы рабочых і сялян і праць плутакратаў.

Гэта, вядома, хлусня. Толькі ашуканцы могуць сцвярджаць, што нямецкія фашисты, якія ўстанавілі

баскую працу на заводах і фабриках і ўстанавілі прыгонныя парадкі ў сёлах Германіі і пакораных краін, — з'яўляюцца абаронцамі рабочых і сялян. Толькі ашуканцы

могуць адмаўляць, што рабска-прыгонныя парадкі, якія ўстанаўліваюцца нямецкімі фашистамі, выгадны нямецкім плутакратам і банкірам, а не рабочым і сялянам.

У сапраўднасці нямецкія фашисты з'яўляюцца рэакцыянерамі-пригоннікамі, а нямецкая армія—

арміяй прыгоннікаў, якая пралівае кроў дзеля ўзбагачэння нямецкіх баронаў і ўстанаўлення ўлады памешчыкаў.

Так гаворыць водзіць вайны.

Гавораць, што нямецкія фашисты

з'яўляюцца насьбіта ёўрапейскай

Б. Барыс

Усёй Чырвонай Арміі—дабіцца таго, каб 1942 год стаў годам канчатковага разгрому нямецка-фашистскіх войск і вызвалення совецкай зямлі ад гітлераўскіх паганцаў!

(З загада Народнага Камісара Абароны І. СТАЛІНА).

не відаць канца, а людскія рэзервы на сыходзе, нафта на сыходзе, сырвіна на сыходзе. У германскім народзе ўсё больш нарастаете ўсведамленне непазбежнасці паражэння Германіі. Для германскага народа ўсё ясней становіцца, што адзіным выхадам са становішча, якое стварылася, з'яўляецца вызваленне Германіі ад авантуристычнай клікі Гітлера—Герынга.

Гітлераўскі імперыялізм заняў вялікія тэрыторыі Еўропы, але ён не зламаў волі ёўрапейскіх народаў да супраціўлення. Барацьба прыгнечаных народаў супроты рэжыму нямецка-фашистскіх разбойнікаў начынае набываць усеагульны характар. Ва ўсіх акупіраваных краінах звычайнай з'явай сталі сабатаж на ваенных заводах, узрэвы нямецкіх складаў, крушэнні нямецкіх воінскіх эшалонаў, забойствы нямецкіх салдат і афіцэраў. Уся Югаславія і занятая немцамі совецкія раёны ахоплены пажарамі партызанскай вайны.

Усе гэтыя абставіны прывялі да аслаблення германскага тылу, а значыць і да аслаблення фашистской Германіі ў целым.

Што да нямецкай арміі, то нягледзячы на яе ўпартасць ў абароне, яна ўсё-ж стала намнога слабей, чым 10 месяцаў назад. Яе стaryя, вопытная генералы накшталт Рэйхенау, Браухіча, Тодта і іншых або забіты Чырвонай Арміяй, або разагнаны нямецка-фашистскай вярхушкай. Яе кадравы афіцэрскі састаў часткай знішчан Чырвонай Арміяй, часткай-же разлажыўся у выніку грабежніцтва і гвалтавання над грамадзянскім насельніцтвам. Яе радавы састаў, сур'ёзна аслаблены у ходзе ваенных аперацый, атрымлівае ўсё менш папаўнення.

Няма сумнення, па-другое, што за прайдоўшы перыяд вайны, наша армія стала мацней, чым у пачатку вайны. Не толькі прыяцелі, але і ворагі вымушаны прызнаць, што наша краіна аб'еднана і згуртавана цяпер вакол свайго Ураду больш, чым калі-б там не было, што тыл і фронт нашай краіны аб'еднаны ў адзіны баявы лагер, які б'е па адной цэлі, што совецкія людзі ў тылу даюць нашаму фронту ўсё больш вітовак і куляметаў, мінамётаў і гармат, танкаў і самалётаў, харчавання і боепрыпасаў.

Што да міжнародных сувязяў нашай радзімы, дык яны ўзмацнелі і выраслі ў апошні час, як ніколі. Супроць нямецкага імперыялізма аб'едналіся ўсе свабодалюбівія народы. Іх пагляды накіраваны да Совецкага Саюза. Гераічная барацьба, якую вядуць народы нашай краіны за сваю свабоду, чэсць і незалежнасць, выклікае захапленне ўсіго працэсіўнага чалавецтва. Народы ўсіх свабодалюбівіх краін

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ

(ПРАЦЯ Г)

гледзяць на Совецкі Саюз, як на сілу, здольную выратаваць свет ад гітлераўскай чумы. Сярод гэтых свабодалюбівых краін першае месца займаюць Вялікабрытанія і Злучаныя Штаты Амерыкі, з якімі мы звязаны, ніцымі дружбы і саюзу і якія аказваюць нашай краіне ўсё большую і большую ваенную дапамогу супротыкамікамі.

Усе гэтыя акаличнасці гавораць аб тым, што наша краіна стала на много мацней.

Няма сумнення, нарэшце, што за прайшоўшы перыяд Чырвонай Армія стала больш арганізаванай і моцнай, чым у пачатку вайны. Нельга лічыць выпадковасцю той агульнавядомы факт, што пасля часавага адходу, выкліканага вераломным нападам нямецкіх імперыялістаў, Чырвоная Армія дабілася пералому ў ходзе вайны і перайшла ад актыўнай абароны да паспяховага наступлення на варожыя войскі. Гэта факт, што дзякуючы поспехам Чырвонай Арміі айчынная вайна ўступіла ў новы перыяд, — перыяд вызвалення совецкіх земляў ад гітлераўскай нечысці. Праўда, да выканання гэтай гістарычнай задачы Чырвоная Армія прыступіла ў цяжкіх умовах суворай і многаснежнай зімы, але, тым не менш, яна дабілася вялікіх поспехаў. Захапіўшы ініцыятыву ваеных дзеяній у свае руکі, Чырвоная Армія нанесла нямецка-фашисткім войскам рад жорсткіх паражэнняў і вымусіла іх ачысціць значную частку совецкай тэрыторыі. Разлікі захопнікаў выкарыстаць зіму для перадышкі і замацавання на сваёй абарончай лініі пасярпелі крах. У ходзе наступлення Чырвоная Армія знішчыла велізарную колькасць жывой сілы і тэхнікі ворага, забрала ў ворага не малую колькасць тэхнікі і прымусіла яго дачасна патраціць рэзервы з глыбокага тылу, прызначаныя для вясенне-летніх апераций.

Усё гэта гаворыць аб тым, што Чырвоная Армія стала больш арганізаванай і моцнай, яе афіцэрскія кадры загартаваліся ў баях, а яе генералы сталі больш волытнімі і празорлівымі.

Адбыўся пералом таксама ў рэдкім саставе Чырвонай Арміі.

Зніклі благадушнасць і бяспечнасць у адносінах да ворага, якія мелі месца сярод байкоў у першыя месяцы айчынай вайны. Зверсты, грабежніцтвы і гвалтаванні, якія чыняць нямецка-фашисткія захопнікі над мірным насельніцтвам і совецкімі ваеннапалоннымі, вылечылі нашых байкоў ад гэтай хваробы. Байцы сталі больш злымі і бязлітаснымі. Яны навучыліся пасярэднаму ненавідзяць нямецка-фашисткіх захопнікаў. Яны зразумелі, што нельга перамагчы ворага, не навучыўшыся ненавідзець яго ўсімі сіламі душы.

Не стала больш балбатні аб непераможнасці нямецкіх войск, якая мела месца ў пачатку вайны і за якой хаваўся страх перад немцамі. Вядомыя байці пад Раставам і Керччу, пад Масквой і Калінінам, пад Тіхвінам і Ленінградам, калі Чырвоная Армія прымусіла ўцікаць нямецка-фашисткіх захопнікаў, пераканалі нашых байкоў, што балбатнія аб непераможнасці нямецкіх войск з'яўляеца казкай, створанай фашисткімі пропагандыстамі. Вопыт вайны пераканаў нашага байца, што так званая храбрасць нямецкага афіцэра з'яўляеца рэччу вельмі адноснай, што нямецкі афіцэр праўяўляе храбрасць, калі ён мае спрашу з бязбройнымі ваеннапалоннымі і з мірным грамадзянскім насель-

1. Радавым байцам — вывучыць вінтоўку ў дасканаласці, стаць майстрамі сваёй зброі, біць ворага без промаху, як б'юць іх нашы славыны снайперы, знішчальнікі нямецкіх акупантатаў!

2. Кулямётчыкам, артылерыстам, мінамётчыкам, танкістам, лётчыкам — вывучыць сваю зброю ў дасканаласці, стаць майстрамі сваёй справы і навучыцца, такім чынам, біць ворага напэўна. Толькі так можна навучыцца майстэрству перамагаць ворага.

Таварыши чырвонаармейцы і чырвонафлотцы, камандзіры і палітработнікі, партызаны і партызанкі!

Вітаючы і віншуючы вас з днём 1 Мая, загадваю:

1. Радавым байцам — вывучыць вінтоўку ў дасканаласці, стаць майстрамі сваёй зброі, біць ворага без промаху, як б'юць іх нашы славыны снайперы, знішчальнікі нямецкіх акупантатаў!

2. Кулямётчыкам, артылерыстам, мінамётчыкам, танкістам, лётчыкам — вывучыць сваю зброю ў дасканаласці, стаць майстрамі сваёй справы, біць ва ўпор фашисткіх захопнікаў да поўнага іх знішчэння!

3. Агульнавайсковым камандзірам — вывучыць у дасканаласці справу ўзаемадзеяння родаў войск, стаць майстрамі справы ваджэння войск, паказаць усяму свету, што Чырвоная Армія здольна выкананць сваю вялікую вызваленчую місію!

4. Усёй Чырвонай Арміі — дабіцца таго, каб 1942 год стаў годам канчатковага разгрому нямецка-фашисткіх войск і вызвалення совецкай зямлі ад гітлераўскіх паганцаў!

5. Партизанам і партызанкам — узмацніць партызансскую вайну ў тылу нямецкіх захопнікаў, разбураць сродкі сувязі і транспарта ворага, знішчаць штабы і тэхніку ворага, не шкадаваць патронаў супроты прыгнітальнікаў нашай рэдзімы!

Пад непераможным спягам вялікага Леніна — наперад да перамогі!

Народны Камісар Абароны I. СТАЛІН.

НОТА ТАВ. МОЛАТАВА АБ КРЫВАВЫХ ЗЛАЧЫНСТВАХ НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ

27 КРАСАВІКА 1942 ГОДА НАРОДНЫ КАМИСАР ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ТАВАРЫШ В. М. МОЛАТАУ НАКІРАВАУ УСІМ ПАСЛАМ і ПАСЛАНІКАМ КРАІН, з якімі СССР МАЕ ДЫПЛОМАТИЧНУЮ АДНОСІНУ, НОТУ АБ ЖУДАСНЫХ ЗЛАЧЫНСТВАХ, ЗВЕРСТВАХ і ГВАЛТАВАННЯХ НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ У АКУПРАВАННЫХ СОВЕЦКИХ РАЕНАХ і АБ АДКАЗНАСЦІ ГЕРМАНСКАГА УРАДА і КАМАНДАВАННЯ ЗА ГЭТЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ.

НОТА СОВЕЦКАГА УРАДА — ГЭТА ПРОЗНЫ АБВІНАВАУЧЫ АКТ СУПРОЦЬ НЯМЕЦЦІХ ФАШЫСТАУ, КРЫВАВЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ ЯКІХ НЕ МАЮЦЬ САБЕ РОЙНЫХ У ГІСТОРЫ.

ПОУНЫ ТЭКСТ НОТЫ ТАВАРЫША МОЛАТАВА ВЫДАНЫ РЭДАКЦЫЯЙ ГАЗЕТЫ «СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ» АСОБНА, МАСАВЫМ ТЫРАЖОМ.

АДКРЫТАЕ ПІСЬМО ПАРТЫЗАН КАЛІНІНСКАГА ФРОНТА ІОСІФУ ВІСАРЫЁНАВІЧУ СТАЛІНУ

У сваім пісьме на імя таварыша Сталіна партызаны Калінінскага фронта расказваюць аб жудасных зверствах гітлераўскіх катаў, зверствах, пры адным успаміне аб якіх кроў стыне ў жылах і рукі самі хануацца за зброю.

Сваім крылавым разгулам, — пішуть партызаны, — гітлераўскія бандыты імкнущы запалохаць нас, совецкіх людзей, якія знаходзяцца на акупіраванай тэрыторыі, хочуць страхам прымусіць нас падставіць шыю пад фашисткое ярмо. Нягоднікі! Яны не разумеюць, што чым больш люта яны шалеюць, тым ярчэй разгараецца ў іх у тылу агонь святой народнай помсты.

Родны наш Іосіф Вісарыёнавіч! Адсюль, з глыбокага нямецкага тылу, мы рады паведаміць Вам, што з кожным днём усё магутней становіцца партызанская вайна, якую мы вядзем. Як маладая рунь пасля жыватворнага вясновага дажджу, растуць цяпер партызанская атрады, узікаюць новыя і новыя партызанскае баявіе адзінкі. У кастрычніку мінулага года стары партызан грамадзянскай вайны, якога ўсе мы цяпер завём бацяй, арганізаў у нашых краях невялікі атрад. Гэта была жменька храбрацоў. Цяпер з яе выраслі дзесяткі атрадаў, у якіх змагаюцца сотні партызан. Калі баця рабіў супроты немцаў першыя свае вылазкі, у яго было ўсяго некалькі нямецкіх вінтовак. Цяпер атрад узброен звыш патрэбнай мае ўсё — аж да цяжкіх мінамётаў і батарэй палкавой артылерыі. Усё гэта здабыта ў баях, усё гэта адбіта ў немцаў. І такіх атрадаў, як баці, у нас ужо многа. З кожным месяцам іх становіцца ўсё больш і больш. Сотні совецкіх людзей уліваюцца ў нашы атрады. Дзесяткі тысяч рабочых, калгаснікі, совецкіх інтэлігентаў, не будучы ў партызанах, дапамагаюць нам.

І цяпер мы не толькі рвём нямецкія камунікацыі, дэзарганізуме варожую сувязь і транспарт. Мы даём немцам у іх глыбокім тылу сапраўдныя бай, наносячы ім адчуваўальныя ўдары. Нядаўна атрад таварыша Д. зрабіў начны налёт на нямецкі гарнізон. У баю ён знішчыў каля 300 нямецкіх салдат і афіцэраў, узарваў 9 машын з боепрыпасамі, узарваў 9 дзотаў і знішчыў 3 вялікіх базавых склады. У сярэдзіне красавіка атрад таварыша М. вёў чатырохгадзінны бой з узмоцненым нямецкім батальёнам. У

З паведамленняў Совецкага Інформбюро

За час з 26 красавіка па 2 мая на фронце чаго-небудзь істотнага не адбылося.

За час з 25 красавіка па 2 мая знішчаны 281 нямецкі самалёт.

Наши страты за гэты-ж час — 62 самалёты.

За мінулы тыдзень — з 19 па 25 красавіка — нямецкая авіяцыя страціла 226 самалётаў. Наши страты за гэты-ж перыяд — 78 самалётаў.

Нашим караблем у Барэнцавым моры патоплен карабель праціўніка водазміщчэннем 12.000 тон. Другі наш карабель у Барэнцавым моры патопіў транспарт праціўніка водазміщчэннем 200 тон.

Гвардзейская танкавая брыгада, якая дзейнічае на адным з участкаў Калінінскага фронта, паспяхова громіць нямецка-фашисткіх захопнікаў. За час айчынай вайны быў гада знішчыла 168 нямецкіх танкаў, 29 самалётаў, 500 аўтамашын, анонкі кулямётаў, мінамётаў, гамат, бронемашын і звыш 13.000 варожых салдат і афіцэраў. Выкінваючы загад камандавання, група танкаў брыгады нядаўна прарылася ў тылу праціўніка і знішчыла аля тысяч гітлераўцаў.